

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

HAS BEEN PLACED ON THE
NATIONAL REGISTER OF
HISTORIC PLACES

THE ALLIANCE FOUNDED 1886
HAS BEEN HEADQUARTERED HERE
SINCE 1910

307 WEST 30TH STREET
CIRCA 1876

ŠIAME NUMERYJE / IN THIS ISSUE

Pirmininko Laiškas / Chairman's Letter	2
Prezidentės Laiškas / President's Letter	3
Istorinės Lentos Šventė / Historic Landmark Celebration	4 – 6
Kiti Lietuviško Paveldo Pastatai / Other Lithuanian Heritage Sites	7 – 8
SLA Vėliava Jau Gaminama / SLA Flag Is Already Being Produced.....	9
Tėvynė 1923	10 – 13
Įvykių Kalendorius / Events Calendar	14
Parodų Kalendorius / Exhibitions Calendar	15
Aukotojų sąrašas / List of donors	16
Narystės paraiška / Membership form.....	16

Int. Svetainė:
laa-sla.org

Telefonas:
212-563-2210

El. Paštas:
laasla307@gmail.com

Adresas:
307 W. 30th Street
New York, NY, 10001

SLA tarybos pirmininko žodis

Praėjusieji metai prasidėjo SLA metiniu suvažiavimu, kuriame buvo perimta jos taryba sekantiems trimis metams. Ji atsinaujino dviem, pirmą kartą išrinktais nariais, Francine Rogers ir Audrone Overas. Naujoji taryba sutarė tęsti pradėtus darbus, daugiau dėmesio skirdama SLA kultūrinėje erdvėje. Čia ypač daug energijos skyrė tarybos nariai Francine ir Rūta Pauliukaitytė.

Paroda keitė parodą ir eilė, norinčių jas turėti, nusitęsė jau iki kitų metų vidurio. Per šiuos metus salė pasipildė naujais langų uždengimais, garso sistema, projektoriumi. Niujorko lietuvių bendruomenė salei parūpino naujas kėdės. Taip pat galų gale sulaukėme pastolių nuo mūsų pastato nuėmimo, kuriuos buvo pastatę mūsų kaimynai.

Kita svarbi veikla buvo gauti nacionalinio paminklo statusą. Jį įsigijome praėjusių metų rugsėjo mėnesį. Šių metų birželio trečią turėjome didelės iškilmes lentos, pažymintios paminklo vardą, atidengimą. Iškilmes aprašytos šiame numeryje.

Dar vienas darbas šiuo metu vyksta, tai istorinės SLA vėliavos kopijos gamyba Lietuvoje. Teko pačiam pamatyti šį gaminimo procesą Vilniuje. Apie tai irgi šiame numeryje.

Taip pat noriu padėkoti Valdui Buožiui už kantrybę tvarkant SLA narių informaciją ir nario mokesčius. Audronė Overas už mūsų veiklos dokumentaciją ir Antanui Dambiūnui už SLA sąskaitų ir kitų dokumentų tvarkymą. O ypač Laimai Mihailovich už visų veiklų koordinavimą ir didelę meilę mūsų pastato išsaugojimui.

Dėkoju visiems savanoriams kurie ateina mums padėti visuose darbuose. Kviečiu ir kitus SLA narius susiršti su mumis ir prisidėti prie darbų reikalingų išsaugoti SLA ateitį, tuo pačiu Niujorko lietuvių namus.

Rimvydas (Danius) Glinskis

Chairman's Letter

This past year began with the annual SLA meeting, during which a new Board of Directors began a new 3- year term. The Board was renewed with 2 new Board members, elected for the first time, Francine Rogers and Audrone Overas. The new Board agreed to continue work already started, giving more attention to the LAA Art Space. Great energy was devoted in this area by Board

members Francine and Ruta Pauliukaityte. One art exhibit followed another, and the line-up of artists wishing to exhibit their work extended until the middle of next year. This year the SLA Art Space was enhanced with the installation of new window covers, a new sound system, and a new projector. The New York Lithuanian Community acquired new chairs for the SLA Art Space. Finally, we witnessed the removal of the scaffolding which surrounded our building.

Another important event was to acquire National Historic Status for our building. We received this recognition this past September 2022 and in June 2023 we held a celebration and unveiling of a commemorative plaque. This is written up in a separate article in this publication.

Another important project currently underway is the production of a replica of the original SLA flag being undertaken at the Lithuanian National Museum workshops in Vilnius, something I was able to witness while in Lithuania. This is also described in a separate article.

I would like to thank Valdas Buožys for his patience maintaining SLA member information and collecting annual dues, Audrone Overas for documenting our activities, Antanas Dambriunas for handling finance issues, and most importantly, Laima Mihailovich for overall leadership and coordination of our activities, and especially for great dedication in saving our building.

I wish to thank all of our volunteers who regularly come to help us in all areas. I invite all other LAA members to join in the work needed to preserve not only SLA's future, but New York's Lithuanian House itself.

Rimvydas (Danius) Glinskis

Prezidentės laiškas / President's Letter

Prezidentės Laiškas

Su geriausiais palinkėjimais visiems mūsų nariams ir draugams, ir vilties, kad pas Jus visus gyvenimas klostosi gerai.

Pagaliau ir vėl atėjo laikas dalintis su Jumis eiliniu metiniu TEVYNĖ laikraščiu. Mūsų SLA Tarybos pirmininkas aprašė apie daugelį pasikeitimų mūsų SLA Meno Erdvėje. Visuomet yra malonu pabaigus vieną etapą eiti pirmyn, kai viskas kas buvo suplanuota buvo atlikta aukštame lygyje, kad atliktų darbų kokybė mums tarnaus ilgai. Noriu padėkoti New Yorko Lietuvių Amerikos bendruomenei už dosnias aukas kurias jie skyrė SLA perkant 70 naujų kėdžių iš Narbutas LT SLA Meno Erdvei. Taip pat labai esame dėkingi Narbutas USA, už pasiūlytą gerą kainą.

Iš tiesų yra nuostabu ir labai gražu, kad Niujorko lietuvių bendruomenė bendradarbiauja su mumis ir tai mums padeda išlaikyti šį unikalž kultūros centrą puikioje kondicijoje. Dėka jūsų visų visa tai mes turime. Dėkoju visiems Tarybos ir Valdybos nariams už jų įdėtą pastangas.

Kaip jau visi žinote, po dviejų metų mes pagaliau buvome įtraukti į JAV Nacionalinių istorinių vietų registrą ir pagaliau gavome Istorinio paveldo statusą. Yra didelė garbė, kad Niujorkas suteikė SLA organizacijos pastatui tokį pat statusą, kaip kad turi Empire State ir Chrysler pastatai Niujorko mieste. Tikėkime, kad dabar turint šį statusą būsime kažkiek apsaugoti nuo gruobonių, kuriems rūpi ne tautos kultūra, bet pinigai.

Šį rudenį SLA patalpose bus organizuojamas pirmą kartą naujas renginys – Baltijos salių trumpų animacinių filmų festivalis. Bus rodomi Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Norvegijos autorių darbai. SLA Meno Erdvėje animacinių filmų festivalis (SASAFF) vyks 2023 metų Spalio 25, 26, 27, 28 dienomis. Išsamesnę informaciją galite rasti šiuo adresu: laa-sla.org. Kviečiame dalyvauti ir paremti šią naują programą.

Nuoširdžiausi linkėjimai,

Laima Mihailovich

President's Letter

Our best wishes to all our members and friends, and hope everyone is doing well. We personally thank each and everyone of you for supporting this organization.

It is again a special time to share with you our annual newsletter TEVYNĖ. In the Chairman of the Board letter, Danius Glinskis wrote about the many improvements that we have made in our Art Space. It is always nice to go to another level especially when the planning is done in such a way that everything is paid for and good quality is chosen to last for a very long time. I want to thank the New York Lithuanian American Community for the generous grant that they gave to LAA/SLA to buy from Narbutas, Lithuania 70 good quality chairs for the Art Space. We are also grateful to Narbutas USA for giving us a very good price. It is truly amazing and beautiful how the Lithuanian Community in New York works with us to keep this unique Cultural Center in great shape. This

can only happen because of all of YOU. The Board of Directors and Officers thank all of you very much.

As you all know by now, after two years, Lithuanian Alliance of America Organization's building was placed on the National Register of Historical Places on November 2, 2022. It is an honor that NY gave LAA Organization's Building the same Status as the Empire State Building and Chrysler Building in New York City. Hopefully we will have some protection from the vultures who do not care about heritage but care only about money.

Something new is happening at SLA Art Space this fall. We are launching for the first time ever on America's soil a film festival that focuses exclusively on animated short films made in the Baltic countries (Lithuania, Estonia, Latvia and Norway) and beyond. SLA ART SPACE Animation Film Festival 2023 (SASAFF) NYC will be on October 25, 26, 27, 28, 2023. Please check our website for more information.

Website: laa-sla.org. Please come and support this new program.

Warm Regards,
Laima Mihailovich

Istorinės lentos šventė

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje būstinė yra priimta į Jungtinių Amerikos Valstijų Nacionalinį Istorinių Vietų Sąrašą.

Nacionalinio parko tarnyba, Niujorko valstijos parkų ir poilsio bei istorinio išsaugojimo biuras

Prieš daugelį metų, kai susitikau su mūsų prezidentė Laima Mihailovich, ji pasakė, kad būtų gerai kad SLA pastatas, kurį tuo metu globojo, taptų paminkliniu. Ji jau tuo metu jautė, kad gali ateiti laikai, kad jis gali būti parduotas ar nugriautas. Ir 2010-ais metais atėjo tas laikas kai šios grėsmės tapo realiomis. Apie grėsmes ir apie mūsų pastangas, ką padaryti, kad sumažinti pavojų, rašiau praėjusiuose Tėvynės numeruose.

SLA padavė prašymus į Niujorko miesto paminklų komisiją ir Niujorko valstijos parkų ir poilsio bei istorinio išsaugojimo įstaigą dėl SLA pastatui suteikimo paminklinio statuso. Miestas priėmė mūsų namą kaip kandidatą į paminklus, ir mes toliau laukėme kada ir ką jis nutars. Niujorko valstija mus priėmė irgi, tik mes turėjome patys paruošti savo istoriją ir pagrįsti, kodėl jis yra vertas būti paminklu.

Danius Gliniskis ir Algis Keburys kabina Istorinę lentą. Photo by Laima M.

Šiam darbui SLA pasamdė iš Building Conservation Associates (BCA), tai yra įstaigos kurioje dirbu, Michele Boyd ir Alex Ray paruošti ir suderinti su valstija jiems reikalingą informaciją. Pagaliau praeitų metų rugsėjo mėnesį paminklinis statusas buvo patvirtintas, o po kelių mėnesių pastatas tapo visos Amerikos nacionaliniu paminklu.

SLA taryba nutarė iškilmingi atžymėti pastato įpaminklinimą. Buvo pagaminta bronzinė paminklinė lenta ir pakabinta ant pastato. Iškilmėms pakvietėme Lietuvos Ambasadorę JAV Audrą Plepytę, generalinį konsulą Niujorke Vaclovą Šalkauską. Iš Albany sulaukėme atstovės iš Niujorko valstijos parkų ir poilsio bei istorinio išsaugojimo įstaigos Kathy Howe.

Pakvietėme visą BCA komandą, kuri sudėjo visą reikalingą medžiagą kad mūsų namas taptų paminklu. Taip pat pakvietėme visus SLA narius.

Atstovė iš Albany Kathy Howe įteikia SLA prezidentei Laimai Mihailovich paminklo pažymėjimą.

Renginio svečiai Alex Ray BCA, atstovė iš Albany Kathy Howe, SLA tarybos pirmininkas Danius ir Ambasadorė Audra Plioplytė. Photo by Jurgita Bilvaisienė.

Paminklinė lenta prieš atidengimą. Photo by Jurgita Bilvaisienė.

Istorinės lentos šventė

Lentos atidengimo iškilmės įvyko birželio trečią dieną. Susirinko arti šimto svečių. Iškilmes atidarė tarybos narys Antanas Dambriūnas. Savo įžangoje lietuviškai priminė visiems susirinkusiems, kad lietuvių yra oficiali SLA kalba ir po trumpos įžangos perėjo į anglų kalbą.

Antanas padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie paminklinio vardo gavimo. Jis papasakojo apie kelią į šią šventę. Pirma suteikė žodį ambasadorei Audrai Plepytei. Po to žodis buvo suteiktas Albany atstovei Kathy Howe. Trečias kalbėtojas buvo generalinis konsulas Vaclovas Šalkauskas.

Po kalbų iškilmės persikėlė į gatvę, kur ambasadorė kartu su Albany atstove pasirinkusios baltą ir šviesiai mėlyną kaspinus, kurie simbolizavo SLA vėliavos spalvas, atidengė paminklinę lentą. Sugrįžus salę, BCA komandos narys Alex Ray pristatė

dokumentą kuris buvo paruoštas Niujorko valstijai, kad gauti paminklo statusą.

Po programos visi buvo pakviesti i kiemelį, kur laukė šampano tostas už mūsų organizacijos ateitį. Dar ilgai visi mėgavosi skaniomis vaisėmis ir puikiu vynu, kuriuos organizavo Laima Mihailovich.

Šiandien kabanti lenta ant mūsų pastato, lyg šarvai saugantis mūsų namą nuo kryžiuočių ar kitų priešų, kurie gali ateiti ateityje.

Rimvydas (Danius) Glinskis

*Lentą atidengia atstovė is Albany Kathy Howe ir Ambasadorė Audra Plioplytė.
Photo Jurgita Bilvaisienė.*

*SLA tarybos nariai su svečiais prie lentos.
Photo Jurgita Bilvaisienė.*

*Visa SLA taryba prie lentos.
Photo Jurgita Bilvaisienė.*

Istorinės lentos šventė

Lithuanian Alliance of America headquarters recognized as a Historic Landmark by the US National Park Service & The New York State office of Parks, Recreation, and Historic places

The LAA Board decided to organize a special event to celebrate this achievement. A special bronze plaque was made, and hung on the front of the building. Special guests including the Lithuanian Ambassador to the US Audra Plepyte, Senior NY State Official Kathy Howe, the Lithuanian Consul General in New York Vaclovas Salkauskas, the BCA team, as well as many LAA members attended the event.

The special guests all gave a brief word on the occasion, and afterwards there was a ribbon-cutting ceremony in front of the building, during

Paminklinė lenta atidengta

which the plaque marking LAA building's historic status was unveiled. Back inside the building Alex Ray from BCA presented the documentation capturing the history of the building. Afterwards, the guests were invited to the courtyard to continue the celebration.

Today, the plaque on the building is like a protective shield meant to save the building from teutonic knights and other future threatening enemies.

Rimvydas (Danius) Gliniskis

Škanios vaišės. Photo by Jurgita Bilvaisienė.

Alex Ray BCA pristato pastato istoriją. Photo by Jurgita Bilvaisienė.

Šampano tostas SLA kiemelyje. Photo by Jurgita Bilvaisienė.

Other Lithuanian Heritage Sites

Other Lithuanian Heritage Sites in the National Register of Historic Places

The Lithuanian Alliance of America headquarters is not the first or only Lithuanian heritage site to be recognized for historic or architectural significance in the National Register of Historic Places (NRHP). Other Lithuanian American communities have over the years applied to receive recognition in their respective states and communities, and by the US National Park Service. Among these are the following:

Lithuanian National Association Hall, Binghamton, NY

Lithuanian National Association Hall, Binghamton, NY

The Lithuanian National Association Hall was the centerpiece of the Lithuanian American community in Binghamton, NY from its construction in 1917 up until 1964 when it was sold to the TRI-Cities Opera. Although the Lithuanian National Association (LNA) was one of several Lithuanian organizations in the Binghamton area, it appears to have been one of the most active in the first half of the twentieth century. It acquired the property from another Lithuanian organization St Joseph's Lithuanian Society. The Society was originally intending to build a church at the location, but after just the foundation work had been completed, sold it instead to LNA, an organization whose members were more concerned with Lithuanian independence and socialism.

Early activities of the LNA involved not only gathering petitions asking President Wilson to recognize Lithuania as an independent state, but various initiatives raised concerns over workers rights not only in the US but in newly independent Lithuania as well. While in the 1920s political activity dominated LNAs social calendar, by the 1930s and 1940s more cultural events such as concerts, dances and theatrical performances were staged, usually with fundraising intentions. Among the events at the LNA hall were ones featuring the Lithuanian Alliance of America (LAA). In the NRHP Registration Form it is written "an annual meeting in 1953 of the Seventh District of the LAA included dinner, a musical program, speeches, and more".

The level of cultural activity greatly diminished in the early 1960s. For a time, the LNA was able to sustain the building by renting out

space to various businesses, but even this proved unsustainable. The building was sold to the Tri-Cities Opera in 1964. The building was listed on the National Register of Historic places in 2015.

National Shrine of St Alphonsus Liguori, Baltimore, MD

St. Alphonsus Church, Rectory, Hall and Convent was originally built by the Redemptorists to serve the German American community in downtown Baltimore in 1845. By 1917 many of the German immigrants had moved out of the area, and St. Alphonsus became a parish for the Lithuanian immigrant community. Although there were several other Lithuanian parishes in Baltimore in the early part of the twentieth century, St. Alphonsus was the main place of gathering for worship, particularly among the post-WWII Lithuanian immigrant community.

The St. Alphonsus Hall served Lithuanian students exclusively from 1921 until the 1960s and was administered by the Sisters of St. Casimir. Subsequently the school had a more diverse student body until its closure in 2001. It was later sold at a foreclosure auction, and is now rented as apartments.

Church services in Lithuanian continued for over a century until 2017 when parish administration was taken over by the Priestly Fraternity of St. Peter continuing under the auspices of the Archdiocese of Baltimore. The church building itself is of gothic revival architecture style, based on the design of St. Stephen's Cathedral in Vienna. The complex was listed on the National Register of

National Shrine of St. Alphonsus Liguori, Baltimore, MD

Ramova Theatre, Chicago, IL

The Ramova Theatre is a historic movie theatre in the Bridgeport neighborhood of Chicago, IL, a neighborhood with a predominately Lithuanian American community back in the 1920s. The theatre was built by Lithuanians in 1929 and opened with 1,300 seats. It was designed in a neoclassical Spanish revival style, intended to transplant audiences to a different time and place as they go to movies in search of dreams.

The theatre thrived with sold-out audiences throughout the 1930s and 1940s, but stopped showing first-run films in the 1950s and finally closed in 1985. The adjacent Ramova Grill continued operating until 2012.

Other Lithuanian Heritage Sites | Kiti lietuviško paveldo pastatai

The City of Chicago took ownership of the theatre in 2001 and in 2012 started stabilizing the façade. After sitting vacant for over 30 years, serious renovations for the 90-year-old theatre commenced in 2021. It is to become a full-fledged entertainment complex consisting of a concert venue, a restaurant, a brewery, and a community center. It was listed on the National Register of Historic Places in 2021.

Holy Cross RC Church, Dayton, OH

Holy Cross Lithuanian Roman Catholic church was built in 1912-1915, however it was greatly modified with Lithuanian folk art motifs in 1965. The artwork in the church interior makes reference to important religious sites in Lithuania, such as the famous Hill of Crosses, the Chapel of our Lady of the Gates of Dawn, and St. Casimir's Chapel.

Although Dayton is not known to be a major Lithuanian community, by the early 1900s some 140 families banded together to form St. Peter's Fraternal Society for purpose of forming a new parish. Successful fundraising ensued resulting in the construction of a new church. In the 1960s the church underwent remodeling incorporating Lithuanian folk art. Having acquired an "ethnic" character, the church became a center of activity for various Lithuanian organizations in the Dayton area, including The Knights of Lithuania Council 96 and the local chapter Lodge #69 of the Lithuanian Alliance of America.

Lithuanian Hall at Hollins - Roundhouse Historic District

Holy Cross Church of Dayton was added to the National Register of Historic Places in 1991.

Hollins-Roundhouse Historic District, Baltimore, MD

Hollins-Roundhouse historic district in Baltimore is a primarily residential district of 19th century rowhouses adjacent to the Mt. Claire Roundhouse, now the Baltimore & Ohio (B&O) Railroad Museum. Because of the large Lithuanian population around Hollins Street, the area also became known as LITTLE LITHUANIA. Few remnants of Lithuanian heritage remain, the exception being Lithuanian Hall, with its concert hall, tavern, library, and museum on Hollins Street.

The area is historically significant for its association of development of rail transportation in Maryland. In the 1840s and 1850s the area became a main settlement community for new German immigrants, however over time they were replaced by Lithuanian immigrants. Over time, the Lithuanian American immigrant community migrated to other area of the city or

the western suburbs, Main cultural activity of Baltimore's Lithuanian continued to be based in Lithuanian Hall. The Hollins-Roundhouse Historic District has been added to the National Register of Historic Places in 2009.

Antanas Dambriūnas

Kiti lietuviško paveldo pastatai JAV Nacionaliniame istorinių vietų registre

SLA pastatas nėra pirmasis ar vienintelis Lietuvos paveldo objektas, pripažintas istorine ar architektūrine reikšme Nacionaliniame istorinių vietų registre. Kiti JAV nacionalinio parko tarnybos pripažinti pastatai:

Lietuvių Nacionalinės Asociacijos salė, Binghamtonas, NY

Lietuvių tautinė asociacija pastatė 1917 m. LNA organizacijos nariai rūpinosi Lietuvos nepriklausomybe ir socializmu. 6 dešimtmečio pradžioje kultūrinės veiklos lygis labai sumažėjo. 1964 m. pastatas buvo parduotas Tri-Cities Operai. 2015 m. pastatas buvo įtrauktas į Nacionalinį istorinių vietų registrą.

Nacionalinė Šv. Alfonso Liguori šventovė, Baltimorė, MD

Šv. Alfonso bažnyčia, klebonija, salė ir vienuolyną iš pradžių pastatė redemptoristai, kad tarnautų vokiečių amerikiečių bendruomenei Baltimorės centre 1845 m. 1917 m. tapo parapija lietuvių imigrantų bendruomenės.

Pamaldos lietuvių kalba tęsėsi daugiau nei šimtmetį iki 2017 m., kai parapijos valdymą perėmė Šv. Petro kunigų brolija, toliau globojanti Baltimorės arkivyskupiją. Komplexas buvo įtrauktas į Nacionalinį istorinių vietų registrą 1973 m.

Ramovos teatras Čikagoje, IL

1929 metais lietuvių pastatytas teatras ir galiausiai buvo uždarytas 1985 m. Greta „Ramova Grill“ toliau veikė iki 2012 m.

2001 m. teatrą perėmė Čikagos miestas. 2021-aisiais teatro atnaujinimo darbai. Jis turi tapti visaverčiu pramogų kompleksu. Jis buvo įtrauktas į Nacionalinį istorinių vietų registrą 2021 m.

Šventojo Kryžiaus RC bažnyčia, Deitonas, OH

Bažnyčia pastatyta 1912-1915 m.. 1965 m. ji buvo labai pakeista lietuvių liaudies meno motyvais. Jis buvo įtrauktas į Nacionalinį istorinių vietų registrą 1991 m.

Hollins-Roundhouse istorinis rajonas, Baltimorė, MD

Istorinis rajonas. Dėl didelio lietuvių gyventojų skaičiaus nuo XIX a. ši vietovė dar vadinama MAŽOJI LIETUVA. Išlikę nedaug lietuviško paveldo likučių, išimtis – Lietuvių salė su koncertų sale, taverna, biblioteka ir muziejumi Hollins gatvėje. Pagrindinė Baltimorės lietuvių kultūrinė veikla ir toliau vyko Lietuvių salėje. Hollins-Roundhouse istorinis rajonas buvo įtrauktas į Nacionalinį istorinių vietų registrą 2009 m.

Antanas Dambriūnas

SLA vėliava

SLA vėliava jau gaminama

Šių metų birželį teko būti Vilniuje ir vienas iš uždavinių buvo apsilankyti Lietuvos nacionalinio muziejaus dirbtuvėse, kur šiuo metu gaminama (šlapi stori nes) SLA vėliavos kopija. Prie muziejaus mane pasitiko Dr. Miglė Lebednykaitė, Etninės kultūros ir antropologijos rinkinių skyriaus vedėja, kuri nuvedė į jų dirbtuves prie naujų muziejaus pastatų Kalnų parko papėdėje. Miglė aprodė dirbtuves, kuriuose buvo daugybė audimo staklių, visokių siūlų gaminimo ir dažymo įrenginių. Čia rekonstruojami liaudies gaminiai užfiksuoti piešiniuose, fotografijose ar iš išlikusių originalių fragmentų.

Viename kambaryje prie didelio stalo pristatė čia dirbančias. Vėliavos rekonstrukciją gamina tekstilės atkūrimo specialistės Alina Žemienė, Daiva Šopienė ir vyresn. muziejininkė Lina Ausiejienė. Vėliava gaminama LNM Tekstilės atkūrimo dirbtuvėse (T. Kosciuškos g. 3, Vilnius).

Viena moteris siuvinėjo spalvingas gėlytės, kita dėlėjo iškirptas iš audeklo raidės. Pusė stalo buvo uždengta žalia, o kita balta medžiaga. Supratau kad čia gimsta SLA vėliava. Šalia uždengta kabėjo originalioji vėliava. Vėliavos kūrėjos papasakojo su kokiomis problemomis susidurė pradėjusios darbą. Pirmą reikėjo surasti panašius į originalą dviejų spalvų audinius. Kai pažiūrėjau iš arčiau, supratau, kad originalus vėliavos fonas yra ant raštuoto audeklo, lyg būtų skirtas sienai papuošti. Taip pat audeklas turėjo nesitampyti ir nebijoti vandens.

Kūrėjos parodė panašų baltos spalvos raštuotą audinį, bet nerado tos pačios sudėties žalios spalvos. Jos nutarė panaudoti lygių spalvų medžiagas, kurios atitiko reikalavimus kabėti lauke ir buvo labai

panašios spalva i originalą. Gavau ir aš kelis klausimus apie dizainą. Pavyzdžiui, raidės yra vienodo dydžio, bet prisiūtos nevienodais tarpais. Nutarėme sekti originalu ir atkartoti virš šimto metų klaidas. Šnekėjome apie pakabinimą. Grįžus į SLA taryboje reikės aptarti vėliavos pakabinimo būdus. Prieš išeinant, pirmą kartą pasižiūrėjau kitą vėliavos pusę, kuri yra angliška. Nesu jos matęs net ir fotografijoje.

Mūsų vėliava gimsta ir dar ilgai užtruks ją pagaminti. Ją, prieš daugiau negu šimtą metų, siuvinėjo daugybė SLA narių, o dabar dirba tik dvi meistrės. O juk ji yra susiūta iš dviejų išsiuvinėtų danių. Nuo visų SLA narių linkiu vėliavos kūrėjoms sėkmės ir lauksime vėliavos atvykstant į Niujorką.

Rimvydas (Danius) Glinskis

SLA Flag Is Already Being Produced

This past June, while I was in Vilnius, one of my tasks was to ascertain the progress of the production of a replica of the original historic SLA flag. I paid a visit to the Lithuanian National Museum Textile Reconstruction workshops, where I was greeted by Dr Migle Lebednykaite, who took me to the workshops, where there were numerous weaving looms and sewing equipment. Here they reconstruct folk art objects from drawings, photographs, or from original fragments. In one room I met the 2 textile reconstruction specialists Alina Zemiene and Daiva Sopiene.

One seamstress was sewing in the colorful flowers of the flag, while the other was applying the letters. I realized it is here that the "old" SLA Flag is reborn. They described some of the difficulties they encountered trying to recreated a 120 year-old flag. Finding a two-colored piece of fabric was not easy. Moreover, the fabric was

to be made of lettered cloth, and while finding white cloth was not problematic, finding light green fabric matching the original flag was not easy. Concerning other details such as spacing of the letters, conversation centered on keeping the design as close to the original as possible.

There is also the issue of where the SLA flag will ultimately be kept and displayed, and this will need to be decided by the SLA Board. It will still take a while for the flag to be completed. Over a hundred years ago it took numerous seamstresses to create the SLA flag, while today only two specialists are manually recreating the same flag. We wish them success and we await the arrival of the Flag to New York.

Rimvydas (Danius) Glinskis

Tėvynė 1923 - Amerikoje

AMERIKA VALDO PROHIBICIJA PABALTIJOS ATSTOVŲ AMERIKOJE VAKARIENĖ

Nors nespėjau dalyvauti Baltic American Draugijos parengtoje vakarieniėje Metropolitan Klube New Yorke balandžio 9 dieną pagerbimui profesoriaus J.Y. Simpson, kuris buvo pirmininku komisijos, kuri porą metų atgal nustatė rubežius tarp Lietuvos ir Latvijos, bet man teko girdėti, kad ta vakarieniė buvo gana pasėkminga. Lietuvių mažai kas joje dalyvavo ir tenai buvo pasakyta keletas gana įdomių dalykų. Į šią vakarienię buvo kviešti apart kitų ir Suomijos, Lietuvos ir Estonijos atstovai Suvie-nytose Valstyjose, tūlas rusas ir keletas amerikonių.

Dėl kažkokių tai priežasčių daug buvo kalbėta apie Rusijos atsipeikėjimą į senąsias vėžes. Argi amerikonių ligi šiam laikui dar nesupranta, kad nepriklausomos Pabaltijos valstybės, kurių atstovai dalyvavo vakarieniėje, nemano niekad prieš Rusijos vėl prilipti. Kodėl tatau amerikonių vis dar taip kalba susikvietę tų valstybių atstovus? Kodėl gi amerikoniams niekas apie Pabaltijos valstybių reikalus nepaaiškino ir nepasakė, kad jie jų nesupranta – kodėl jų nepainformavo?

Latvijos atstovas paminėjo apie reikalingumą panaikinti Latvijos ir Lietuvos rubežius. O tik keletas dienų atgal, kada lenkai veržėsi Lietuvon su kanuolėmis ir kariuomene, latviai kėsinosi paimti Palangą, etc..

O kas buvo kalbėta apie mūsų Vilnių, Gardiną, etc.?

BRANGUS BUČKIS

Tūlas pramoninkas Goodman užpernai savo namų koridoriuje sutikęs savo kaiminką ponį Mercer apkabinęs pabučiavo. Šita ponia pramoninką apskundė ir dabar prisiėkusieji teisėjai nusprendė, kad Goodman turi užmokėti poniai Mercer už pavogtą bučkį net 5,000 dolerių. Vadinasi, pavagiami bučkiai yra labai brangūs ir todėl neapsimoka tokiais vagystėmis užsiiminti.

KANUOLĖS SVAIGINANTIEMS LAIVAMS

Sakoma, labai sunku valdžios „sausajam“ laivynui išsaugoti pakraščius, kad neįvežtų svaiginančių gėrimų į Jung. Valst. Tiek laivų su svaigalais atplaukia, kad beveik negalima jų išsaugoti ir todėl įsakyta šaudyti iš kanuolių į tuos laivus, kurie artinasi prie krašto su svaigalais – degtine ir kitais likeriais.

BAVARŲ SUKILIMAS UŽGNIAUŽTAS

Lapkričio 8 d. Bavarijos monarchiniai fašistai sukilo prieš Berlyno valdžią ir buvo pasiryžę eiti ant Berlyno nuversti dabartinę Vokietijos tvarką ir įkurti monarchiją. Šitam sukilimui vadovavo Hitleris ir gen. Luderdorff. Vienok radosi ir pačioje Bavarijoje žmonių, kurie buvo priešingi šitam monarchistų sukilimui ir ant rytojaus federalinė kariuomenė po trumpos kovos sumušė sukilėlius ir suėmė sukilimo vadus. Bet vėlesnės žinios tikrina, kad Hitleris pasprukęs ir nežinia kur jis dabar randasi, o gen. Luderdorff būk buvęs paliuosuotas ir sugrįžęs į savo vilą nusizudė. Vienok pastaroji žinia nepatikrinta.

SUSIKIRTO UŽ ALŲ

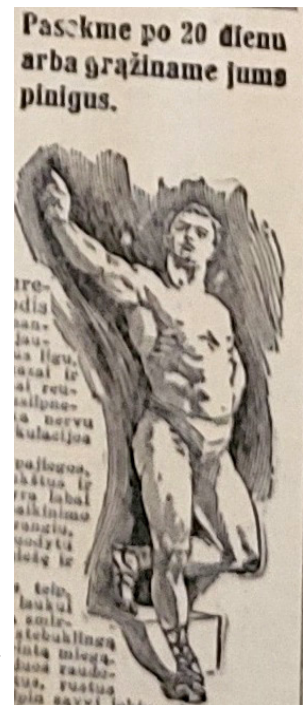
Kuomet Baltimorėje gegužio 4 d. vežė iš geležinkelio stoties 200 keisų tikrojo alaus, ir kuomet trys prohibicijos įgyvendinimo agentai sulaukė trokus norėdami konfiskuoti alų, tai apie 1,000 žmonių minia užpuolė agentus ir norėjo juos nulinciuoti. Tas davė galimybės trokams su alum pabėgti. Vadinasi, „blaiviosios“ Amerikos piliečiai šiandien alų laiko kokia tai reta brangenybe ir nors nežinodami ar jiems patiems teks to alaus ragauti ar ne, vienok, gelbsti jį visomis išgalėmis nuo valdžios agentų globos.

PADIDINTA LIETUVIŲ KVOTA

Jung. Valst. Imigracijos Generalis Komisaras W.W. Husband paskelbė sekamų metų kvotas, kurios bus įleistos į Jung. Vals. Bendras skaičius įleidžiamų ateivių pasiliks tas pats – 358,803, arba po 71,561 kas mėnuo. Šiame paskelbime pabaltijo valstybės jau paskelbta savistoviomis valstybėmis ir atskirta nuo Rusijos dalių. Lietuvai padidinta kvota ligi 2,639 žmonių, vietoj buvusios kvotos iš 2,310. Šitas padidinimas lietuvių kvotos įvyko dėlei Klaipėdos krašto priskyrimo Lietuvai ir dėlei sumažinimo lenkų kvotos Pinsko srity.

BLOGIAU NEGU VERGIJOS LAIKAIS

New Yorko majoro Hylan paskirta komisija darbininkų padėties ištyrimui Berwind-White Coal kompanijos angliakasyklose, kuri pristato anglis New Yorko subvių operavimui, pareiškia, kad visoje Pensylvanijos valstijos Somerset apskrityje angliakasiai gyvena blogesnė aplinkybėse, negu, kad gyvendavo vergai vergijos laikais prieš civilų karą. Šimtai darbininkų šeiminų gyvena vištų būdose ir tvartuose, nes kompanija išmėtė juos iš savo stubų, kuomet jie išėjo į streiką reikalaudami geresnių gyvenimo sąlygų. Kūdikiai ir moterys apdriškę, basi, su kruvinomis kojomis vaikščioja ir badauja. Kompanijos krautuvės darbininkus aplupa ir tankiausiai nei cento nelieka kitiems reikalams, apart maisto, randos už namus ir reikalingiausių drabužių. Komisija pataria valdžiai paimti kasyklas ir tuo būdu užbaigti darbininkų kankinimą.

Tėvynė 1923 - SLA

SLA KOVOJA SU VIDINIAIS
KOMUNISTAIS

VIETINĖS ŽINIOS

SLA yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinė organizacija tarnaujanti visų lietuvių išeivių reikalams. Prie SLA rašosi ir turi rašyti kiekvienas kas tik skaito save lietuviu, kam rūpi jo brolių lietuvių reikalai ir kam rūpi jo paties ir šeimos ateitis.

Todėl neatidėliokite, tuojaus rūpinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašys, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos kuri yra tavo mieste. Jei nėra kuops, tai pasikalbėk su savo draugais ir pareikalauk iš apskričio valdybos informaciją ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigėjo vardą, o ir SLA pagelbėsi jojo prakilnius tikslus gyveniman vykinti.

J.F. Makaveckas

SLA 4-to apskr. sekr.

Surengus balių, kuriame buvo visiems LMD nariams ir jų šeimynoms viskas už dyką: muzika, užkandžiai ir gėrimai. O beveik visi šios apylinkės lietuviai priklauso prie LMD, tai nekurie buvo pavargę, bet vis viena gana skaitlingai žmonių prisirinko ir atydziai klausėsi Grigaičio prakalbos, išskiriant keletą bolševikų, kurie buvo suorganizuoti ir atsiųsti sukelti triukšmo ir išardyti prakalbas. Bet ant nelaimės vargšai pasijuto, kad per menkos jų spėkos išardyti prakalbas ir su triukšmo sukėlimu niekaip jiems vyko. Jie tuo savo bolševikišku pasielgimu išaukė didžiausį pasipiktinimą publikoje ir net doresnieji bolševikų šalininkai pasipiktino tuomi.

LIETUVYSTĖ IR DARBININKIŠKUMAS

Kaip pasirodo, tai SLA nariai vis daugiau ir daugiau eina prie tos teisingos minties, kad mūsų Susivienijimas liautųsi būti aklojo patriotizmo skleidėjas ir buržuazijos ramsčiu, bet pradėtų daugiau rūpintis kliaisiais darbininkų reikalais. Tokis narių nusistatymas labai erzina kai kuriuos mūsų „tėvynainius“ ir jie gvoltu šaukia, kad komunistai nori SLA išdą pavartoti Rusijos reikalams ir jog tie patys „šelmiai“ nori sugriauti patį Susivienijimą. Nuo tokių isteriškų šauksmų neatsilieka ir „Tėvynės“ redaktorius.

Apsileidimas Gadiną
Užsiėmimą

Pereitų metų paskutiniam „Tėvynės“ num. Pr. Bajoras pastebėjo netobulumą keitime savų pavardžių, tik jo nenurodyta, kad tai apšviestūnai arba kurie mano tokie esą turėtų būt pavyzdžiu lietuvytės, gi matome kaip tik priešingai.

Paimkim mūsų lietuvius profesionalus: advokatus, daktarus ir kt., o mažai te rasime drąsių, kurie parodytų savitumą (lietuvybę), lyg tautybė būtų akstinu garbės. Tie asmenys mokytį bent tiek, kad turi diplomą ir leidimą praktikuot savo profesiją ir ve keletas tokių lietuvių, kurie bijosi save lietuviams parodyti: Banes, Bertash, Eudikis, Grigal, Montvid, Namon, Casper, Cherry, Gorman, Puishea, Reynold, Serner, Strikol, Shallna, Reynold, Serner, Strikol, Widzes ir t.t. tai vis asmenys su šiokiu tokiu mokslu arba profesija, o tačiau savęs bijosi.

Nors tuomi manoma parodyt gudrumas, tačiau išlenda silpnumas. „Suamerikoninimas“ pavardės dar nedaro amerikonu, nė padidina tavo garbės ir pasisekimo. Kaip tik atbulai kurs savęs negerbia, bijo savo prigimto vardo, pareigos, esti už nieką laikomas. Taisyklė tinka kaip draugijiniam, taip ir fiziologiniam gyvenime; drąsusis visada priverčia kitus pagerbti, kurs savo laikosi. Savos tautybės pavardės laikymasis nėra kokia yda. Amerikonai taip greit sužino kad kreiptą pavardę turi, kaip tik patiria, kad atėjūnas esi. O mūsų „mokslinčiai“ dar taip toli nenušoko, kad tapt garsiais amerikonais.

PASKUTINĖS K.BIELINIO PRAKALBOS

Gegužio 16 d., socialistų salėje Brooklyne Lietuvos socialdemokratų atstovas Kipras Bielinis turėjo paskutines prakalbas Amerikoje. Kalbėjo tema: „Komunistai ir Sovietų Rusija.“ Prakalbas surengė LSS. 19 kp., į kurias susirinko publikos apie 200 ypatų – pilna salė.

Šioje savo prakalboje p.Bielinis atvirai ir aiškiai pasisakė savo pažiūras į Rusijos komunistus ir savo argumentais paremdamas, faktais įrodė, kad Rusijoje nepavyko įkūnyti komunizmo ir šiandien jau net prieita prie to, kad pradedama vykinti kapitalizmas. Kalbėjo rimtai ir nuosekliai, ir apart pamatinės prakalbų temos pasakė daug naudingų ir pamokinančių dalykų savo įvedamojoj kalboj.

Ant pabaigos buvo duodama klausimai, į kuriuos p.Bielinis rimtai atsakinėjo. Kadangi šiose prakalbose nebuvo komunistų vadų, todėl niekas nei nepajudino pačių pagrindinių kalbos motyvų, tik vienas kitas eilinis komunizmo gynėjas menkos vertės klausimus pakišo, kurių dauguma nieko bendro neturėjo su prakalbų tema. Buvo renkamos aukos Lietuvos socialdemokratams, kurių surinkta iki 20 dol.

Svedijos Amerikos Linija LIETUVA

Greitas pasazierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svedija. Pasazieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. DROTNINGHOLM
KOVO 10, BALANDZIO 14

S. S. KUNGS HOLM
KOVO 31, GEGUZĖS 5

S. S. STOCKHOLM
BALANDZIO 26, GEGUZĖS 29

Trečios kliaos kainos:
 | HAMBURGA \$103.50
 | DANZIGĄ ir PILIAVĄ \$106.50
 | LIEPOJŲ ir MEMEL \$107.00

Su damokėjimu \$5.00 karės takų.

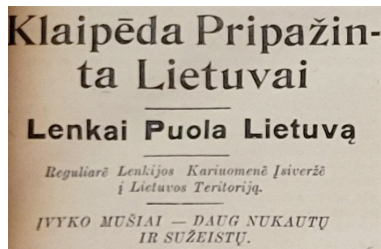
Trečios kliaos pasazieriai turi cambarius tikiai su 2-4 lovukėm.

Veriekia Svedijos pasporto vizos.

Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City

Tėvynė 1923 - Lietuvoje.

LIETUVOJE

KLAIPĖDA PIKTINASI MŪSŲ TVARKA

Klaipėda, liepos 5 d. (mūsų korespondento). Atgabenus Klaipėdon "Kauno tvarką" ir prisiuntus jau išmokusių "savistoviai" valdyti valdininkėlių, dauguma Klaipėdos krašto gyventojų, ypač Klaipėdos miesto vokiečiai, piktinasi tokia mūsų tvarka. Ir reikia pasakyti, kad net tie žmonės dabar nustatyti prieš Lietuvą, kurie seniaus žiūrėjo palankiai į susijungimą Klaipėdos krašto su Lietuva.

Vokiečiams ir net lietuviams prie vokiečių tvarkos pripratusiems plaukai ant galvos šiaušiasi, kuomet jie mato žmonių didžiausias eiles stovint paprasčiausioj valdiškoj įstaigoj, ko prie vokiečių tvarkos niekuomet nebuvo. Mat, mūsų tvarka ir valdininkai myli tokią sistemą, kur kuo daugiausiai bereikalingų popiergalių ir visokių net kvailiausių formalumų reikalinga. Pagaliau, mūsų valdininkų nerangumas, apsileidimas ir nepaisymas savo pareigų dar labiau apsunkina žmones kasdieninių reikalų atlikimui, kas ir veda vietos gyventojus iš kantrybės.

Klerikalai Pradeda Siausti

Prof. Voldemaras Patalpintās
Drausmės Batalione, A. Smetona Pasodintas Kalėjiman

A. SMETONA PALIUOSUOTAS IŠ KALĖJIMO

Kaunas, lapkr. 17 d. (Mūsų koresp.). – Kai jau Amerikos lietuviams yra žinoma, kad prof. Voldemaras išvartytas koncentracijos stovyklon, o p. A. Smetona nubaustas 2,000 litų už patalpiniimą „Vairo“ 6 num. nepalankaus valdžiai prof. Voldemaro straipsnio. Atsisakius p. Smetonai užmokėti pabaudą, jis lapkr. 11 d. pasodintas dviem mėnesiams kalėti.

Vienok tuojaus Lietuvos Universiteto studentų grupės iniciatyva pradėta rinkti aukos p. Smetonos išliuosavimui iš kalėjimo. Ir štai lapkr. 15 d. įnešta Valstybės izdan p. Smetonai uždėtoji pabaudos suma 2,000 litų ir tą pat dieną komendanto įsakymu jisai paliuosuotas iš kalėjimo.

Šitas pažangiečių vadų suareštavimas ir nubaudimas sukėlė Lietuvoje nemažą sensaciją. Daug kas pasipiktino tokiu valdžios pasielgimu, bet daug kas ir džiaugiasi, kad klerikalų šeimos išdykę vaikai sudrausti. Buvo pasklidę Kaune gandų, kad ir kun. Tumas suareštuotas už sukėlimą nekultūriško triukšmo Valstybiniam Teatre laike vaidinimo, kuomet jo bendrus nubaudė. Vienok faktas yra faktų, kad kun. Tumas traukiamas atsakomybėn dėlei to savo išsišokimo ir byla jau perduota teismui.

LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS

Eltos pranešimu, Vyriausios Gyventojų surašinėjimo komisijos patvirtintais daviniais Lietuvoje viso surašyta 2,011,173 gyventojai. Jų 962,765 vyrai ir 1,048,408 moterys. Sulig tautybe skirstomi taip: lietuvių – 1,696,158, žydų – 153,332, lenkų – 64,105, rusų – 48,392, vokiečių – 23,973, latvių – 14,318, kitų – 4,656. Sve-timšalių Lietuvoje yra 6,239. Taigi Lietuvoje tikri lietuviai sudaro 84,34%, o kitataučiai 15,66%. Į šiuos skaičius neįeina Klaipėdos kraštas su 150,000 gyventojų ir okupuotas Vilniaus kraštas, kuriame sulig lenkų paskutiniais daviniais yra 1,777,500 gyventojų.

LIETUVOS GYDYTOJAI

Gydytojų iki 1923 m. sausio 1 d. užregistruota Lietuvoje 40: lietuvių 196 (49%), žydų 159 (40%) ir 46 (lenkų, rusų, vokiečių ir latvių).

Dantų gydytojų ir dantistų 215: 43 (20%), žydų 169 (78,5%), kitų tautų 3 (1,5%).

Felčerių 273, akušerių 187: lietuvių 131, žydžių 44, gailėstingųjų seselių – 66. (Med. Nr. 3-4).

Kaune leista aitaryti dar 6 vaistines (A.Karaičiui, A.Dambrauskui, K.Lapiniui, J.Makauskui, V.Vaitekūnui, Kauno m. Valdybai).

Veterinarijos gydytojų visoj Lietuvoj tik 40.

Ligoninių Lietuvoje yra 42, jose visose yra apie 2,500 lovų

Karo Stovio Lietuvoje Dokumentai.

KARO STOVIO LIETUVOJE DOKUMENTAI

Kad „Tėvynės“ skaitytojams būtų aišku, ką reiškia karo stovis Lietuvoje, čionai perspausdiname mūsų bendradarbio J.Č. prisiųstus pp. Voldemaro ir Smetonos areštavimo ir nuteisimo dokumentus. Iš šitų dokumentų gerb. skaitytojas pamatys, kokia neapribota galia Lietuvos viešpačiais yra karo komendantai.

NUTARIMAS Nr. 3099

Nuorašas

1923 metų lapkričio mėn. 3 dieną, aš, Kauno Miesto ir Apskritis Karo Komendantas Majoras Vladas Braziulevičius, sekdamas Prof. Voldemaro Augustino darbus visuomenės t varkos ir rimties žvilgsniu ir įžiūrėjęs, kad prof. Voldemaras viešai skelbia savo erzinantį visuomenę ir keliantį nepasitėkėjimą Vyriausybe nusistatymą, kas yra matoma ir iš laikraščio „Vairas“ Nr. 6 patalpinto straipsnio „Katruo keliu?“

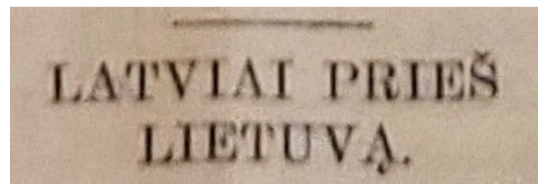
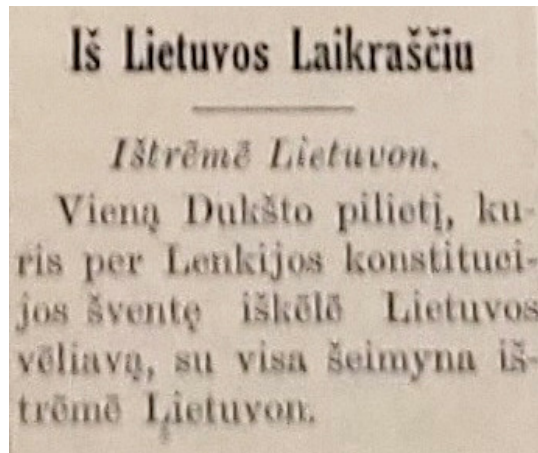
Nutariau

einant Ip. Valst. Aps įst. 8 § 1 p. Prof. Voldemarą Augustiną, kurio pasilikimas Kaune yra pavojingas visuomenės tvarkai, patalpinti koncentracijos stovyklon (Drausmės batalijone) vienam mėnesiui ir mėnesiui praėjus palikti Prof. Voldemarą Varniuose be teisės grįžti Kaunan visam karo stovio metui.

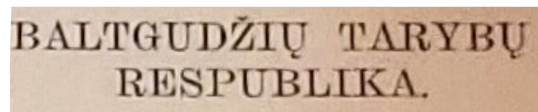
Šis nutarimas vykdomas į 24 valandas. Nuorašus šio nutarimo pasiųsti Kr. Apsaugos Ministeriui per Viet. Kar. Brigados Vadą, sulig Yp. V. Ap. Įst. 17 §.

Tėvynė 1923 - Kaimynai.

NEGERI KAIMYNAI

Latvių karo ministerijos organas kalba, kad dabar laikas Palangą, kuri esą dabar Lietuvai jau nebereikalinga, nes ji gavo Klaipėdos uostą, o Palangoje esą gyvena daugiau latvių, negu lietuvių. Ant kiek latviai nusistatę prieš Lietuvą, tą liudija šis faktas: Vidaus Reikalų Ministeris Bergas neleido lietuviams Rygoje daryti susirinkimo aptarimui Klaipėdos klausimo. Taigi, kaip matote, mūsų kova sunki, nes reikia budėti iš dviejų šonų: nuo Varšavos ir Rygos, nes ir pastaroji jau daug kartų pasireiškė, kad ji ištikimai tarnauja Varšavai.

BALTGUDŽIŲ TARYBŲ RESPUBLIKA

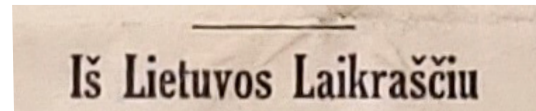
Šiomet Baltgudžių Tarybų Respublika šventė trijų metų sukaktuves Minsko atvadavimo iš lenkų jungo. Ryšy su sukaktuvėmis duota amnestija 1918 m., 1919 m., 1920 m. politiniams prasikaltėliams, kurie priešinosi prieš bolševikus ginklu ir šiaip darbu. Toksai amnestijos davimas davė progos priešai nusistačiusiems baltgudžiams grįžti į tėvynę ir darbuotis jos naudai.

Reikia pripažinti, kad Baltgudžių Tarybų Respublikoj su sostine Minsku daug geriau gyvenasi negu lenkų pavergtiems baltgudžiams Gardinijoje; jie ten turi savo autonominę valdžią, universitetą, mokslo draugiją ir kitas kultūrinės įstaigas, tuo tarpu, kai lenkuose baltgudžiui, kaip ir lietuviui, lūpos surakintos.

Žinoma, ne vienam komunizmas ten yra nepakenčiamas, bet kultūriniai imant, baltgudžiai vilioja savo pavergtuosius brolius lenkuos. Todėl, Gardino krašte baltgudžiai bruzda prieš lenkus

ir įrodinėja, kad nė dalelės nėra to, ką turi baltgudžiai Rusuose, kur net atskirą savo respubliką sudarę.

J. Kalnėnas

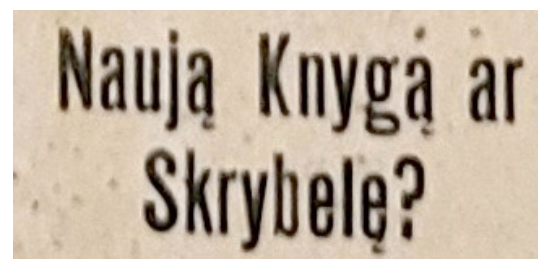

LENKŲ PUOLIMAI NESILIAUNA.

Malėtai. Naktį iš vasario 26 d. į 27d. apie 4 val. ryte kelios dešimtys lenkų vadovaujamų 2 karininkų su dviem kulkosvaidžiais prasimušusių pro mūsų sargybas įsiveržė Malėtų miestelin maždaug 20 – 25 kilometrai nuo neutralės zonos mūsų valdomoje teritorijoje. Pirmiausiai jie užpuolė paštą. Nuo mestų bombų sunkiai nukentėjo pašto viršininkas. Po to jie puolėsi miestelin. Mūsų kareiviams ir policijai pasisekė lenkus išmušti iš Malėtų.

VILNIAUS LIETUVIŲ PADĖTIS

Kiekvienas lietuvis su didžiausiu susidomėjimu kartoja žodį Vilnius. Ir iš tiesų, jeigu plaka kieno širdyje skauštas, nesuterštas svetimų dievų garbinimu lietuviškas kraujas, tai tam jau tuo pačiu brangus yra Vilnius. Ir dabar, kai Vilnių laiko apsupę žiaurieji priešai, aplinkui matosi vien tik juodžiausioji naktis, kuri ne tik kad ne kiek neprasiblaivo, bet darosi vis tamsesnė. Širdį suspaudžia, kai pažiūrai į šias brangias istorines vietas, kame mūsų bočiai kraują liejo už laisvę, kame mūsų dainos skambėjo, – dabar beliko vien tik griuvėsiai, ant kurių tiktai naktiniai apuokai ir pelėdos laksto...viskas, kas buvo mūsų, lietuviška, liko išnaikinta, iš šaknų išgriauta. Kad ir tas pats Gedimino kalnas – apleistas visai, tik plytų krūvos riogso griuvėsiuose, nuplikę medžiai graudžiai naktį raudoja žiūrėdami į skurstantį Vilnių...

VILNIAUS CHULIGANAI

Nuo kurio laiko Vilniaus chuliganų atkreipta atyda į Lietuvių Mokslo Draugiją. Kaip jau laikraščiuose pranešta, iš pradžių bandyta atplėšti langas, kad vidun įlindus, kiek vėliau, vitriku atrakinus duris, iš čia pavogta brangus d-ro Basanavičiaus kauras. Pastaruoju metu Draugijos bute, kuris užima apatinį d-ro Damaševičiaus namų aukštą, pradėta daužyti langai: vieną jau išmušta kovo mėnesį, kitą vidurnaktį iš gegužės 23 į 24 dieną. Kokių 3 svarų akmuo paleistas į viršutinį langą išmušė laukutinį ir vidurinį didelį lango stiklą.

Ivykių Kalendorius / Events Calendar

NOVEMBER 6, 2022

“Menulio Pilnatis Ceremonija”
“Full Moon Ceremony”

Event organized by Audra Mačiūnaitė and Ieva Sireikytė

Photo by Laima M.
From left Jolanta Juozaitytė, Ieva Sireikyte, Lolan Ab Sine, Audra Mačiūnaitė.

THURSDAY, MAY 4, 2023

Grant writing basic seminar with Ilona Gedutiene

Poster by Francine R.

NOVEMBER 17, 2022

Meeting with Giedre Mileryte-Japertiene

Poster by Giedre M.P.

Image by Ieva & Audra

APRIL 28, 2023

Workshop paper cut “hands on” with Adelė Gančierė - linocuts and Odeta Tumenaitė-Brazenienė

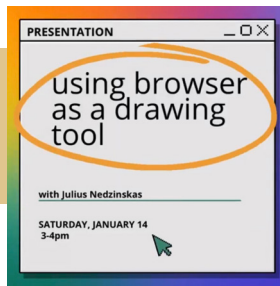

Poster by Francine R.
Photo by Odeta T.B.

NOVEMBER 19, 2022

Moon Video Art & Live Art Auction

Event organized by Audra Mačiūnaitė and Ieva Sireikytė

JANUARY 14, 2022

Presentation by Julius Nedzinskas

Poster by Francine R.

MAY 6, 2023

“SPELLBOUND IN SILK”

Fashion Show by Audrius Plioplys

Photo by Laima M.
Iš kairės Audrius P., models Gabi Stone, Rigel

FEBRUARY 28, 2022

Lecture by Ornella Ramauskaitė

Poster by Ornella R.

Parodų kalendorius / Exhibition calendar

OCTOBER 6 – 28, 2022

Antanas Adomaitis
Art Exhibition

Art by Antanas Adomaitis

Photo by Laima M.
Is kairės Ieva S. Audra M.

NOVEMBER 5TH-30TH, 2022

Audra Mačiūnaitė ir Ieva Sireikytė
“Nuo Pilnatis iki Pilnatis / From
a Full Moon to a Full Moon”

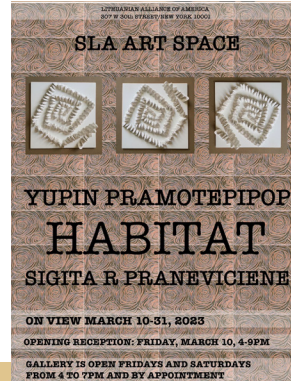
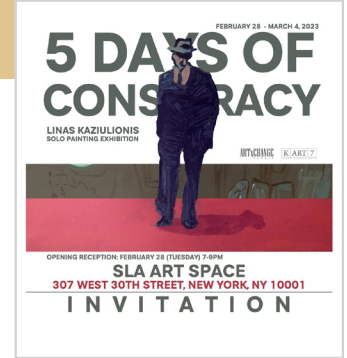
Poster by Ieva S.
and Audra M.

FEBRUARY 28 – MARCH 4, 2023

“5 Days of Conspiracy”
exhibition by Linas Kaziuolis

Poster by Linas K.

Poster by Sigita R. Praneviciene

MARCH 10 – 31, 2023

“HABITAT” exhibition by Sigita
R. Praneviciene and
Yupin Pramotepipop

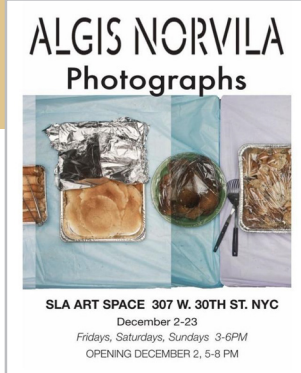
Photo by Laima M. Is kairės
Sigita R. P. Laima M. Yupin P.
Antanas D.

DECEMBER 2 – 23, 2022

Algis Norvila Photographs
exhibition

Poster by Francine R.

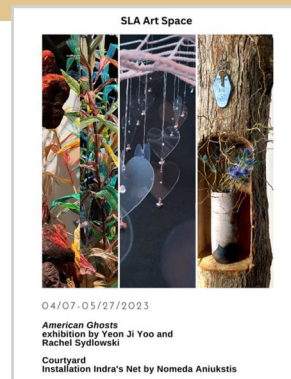

Poster by Francine Rogers

January 7 – 28, 2023
Fatou Ridgird Art Exhibition

APRIL 7 – MAY 27, 2023

“American Ghosts” exhibition by Yeon Ji Yoo, Rachel
Sydlowski and NomedA Aniuksztis

Poster by Francine R.

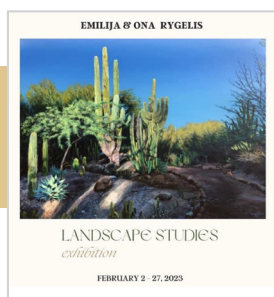

Photo by Laima M. Is kairės
Francine R., NomedA A.

Feb 2 – 27, 2023

Exhibition by Emilija and
Ona Rygelis “Landscape Studies”

Poster by Emilija and Ona Rygelis

June 1 – 24, 2023

“WHILE YOU WERE
AWAY 2020-2023”

Exhibition curated by
Kristina Juzaitis

Poster by Kristina Juzaitis

Mes nuoširdžiai dėkojame visiems mus parėmusiems asmenims ir organizacijoms. Kviečiame SLA narius ir visus, kuriems svarbi lietuvių kultūrinė veikla Manhetene, paaukoti mūsų organizacijai, kad ir toliau galėtume saugoti ir prižiūrėti šį pastatą. Jūsų aukos gali būti nurašytos nuo mokesčių.

We give many thanks to individuals and organizations who have supported us. So that we can continue to protect and maintain the historic building, we invite all LAA members and those concerned with maintaining Lithuanian cultural activities in Manhattan to give a donation to our organization.

2023 metų SLA nariai aukotojai/ 2023 LLA members donors

\$1546 Ron Spurga

\$1225 Jūrate Kazickas

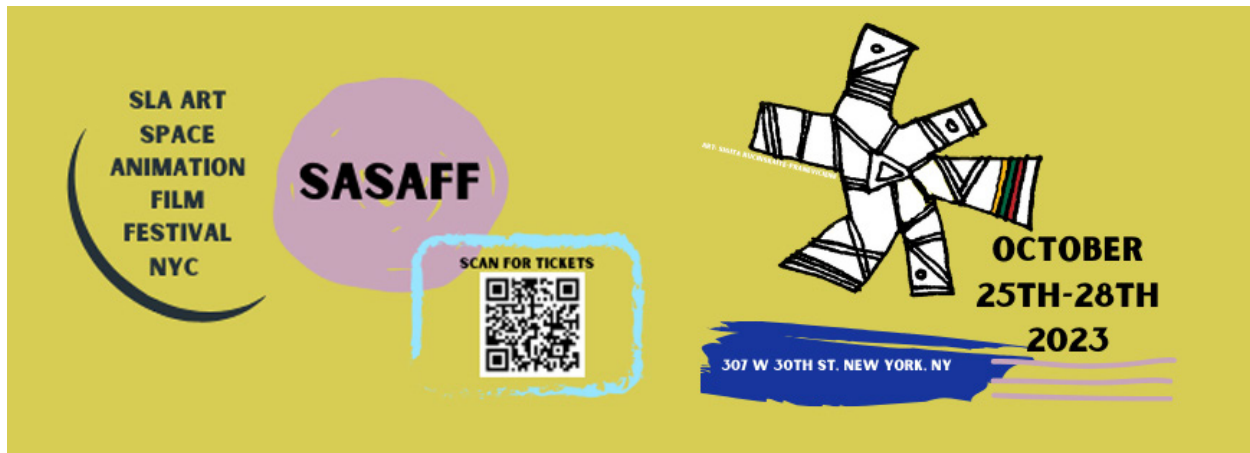
\$1000 Milda Palubinskas -Chakar

\$500 – \$100 Paulius Švitra, Silvestras Stanislauskas, Mindaugas Senulis, Milda Stanislauskas, Angelė Miknius, Jolanta Schimenti, Audronė Tarnok

\$100 – \$50 Valdas Buožys, Juan Pablo Debesis, Laima Šileikytė-Hood, Gintarė Janus, Marija Oželytė, Giedrė Stankūnas*, Golda Tatz-Vainbergaitė, Jonas Verbalis, Gay Zizes, Dalia Jakienė, Henry Satinskas, Josephina Senken, Stephanie Senulis, Carolyn

Walikas, Vida Wilson, Renata Alinskienė*, Astra Butkus, Juozas Kazlas, Arturas Kozyrovičius, Solveiga Valionytė-Kozyrovičius, Laima Mihailovich, Ramune Pliurienė, Laima Price, Agnė Turney.

Maziau \$50 Ligija Simanavičius, Asta Bublėnė, Birutė Bulota, Petras Kisielius*, Vida Kuprys, Audrė Lukoševičius, Leonidas Ragas, Praurimė Ragas, Monika Sabalis, Paulius Sabalis, Rima Sekovaitė, Joe Pete Skimbo, Raimundas Šližys, Audronė Bernatavičius, Jurgis Brakas, Rima Girnius*, Marija Siminkas, Simona Smirnova, Sigita Šimkuvienė, Saulius Gecas, Gražina Michnevičiūtė.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Organizacija pristato lietuvišką kultūrą ir meną Niujorke. Jūsų narystė leis Susivienijimui imtis įvairios edukacinės ir kultūrinės veiklos skleidžiant mūsų paveldą ir išsaugant jį ateities kartoms. Prašom junkitės šiandien! Kvieskite draugus ir kaimynus daryti tą patį.

Prašome siųsti čekius:

Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th Street, New York, NY 10001-2703

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

Organization presents Lithuanian culture and art in the center of New York. Your membership will enable the Alliance to undertake various educational and cultural activities promoting our heritage and preserving it for future generations. Please join today and invite your friends and neighbors to do the same.

Please make checks payable to:

NARYSTĖS PARAIŠKA / MEMBERSHIP FORM

VARDAS / FIRST NAME: _____ PAVARDĖ / LAST NAME: _____

ADRESAS / ADDRESS: _____

TEL. (namų / home): _____ (mobilus / mobile): _____

E-PAŠTAS / E-MAIL: _____

NARYSTĖ / MEMBERSHIP (\$25): _____ ORGANIZACIJA / ORGANIZATION (\$100): _____

AUKA / DONATION: _____

AČIŪ! THANK YOU!